

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **L. B.**
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Ing. Pavlou Buxbaumovou
sídlem Masarykovo náměstí 37, 783 91 Uničov

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2020, č. j. X, ve věci příspěvku na péči,

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2020, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám advokátky Mgr. Ing. Pavly Buxbaumové náhradu nákladů řízení ve výši 9 980 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě, Kontaktní pracoviště Rýmařov ze dne 16. 2. 2017 (dále jen „úřad práce“), č. j. X. Tímto rozhodnutím úřad práce žalobci snížil příspěvek na péči z 6 600 Kč na 3 300 Kč od března 2017.
2. **Žalobce v žalobě** namítal, že závěry žalovaného jsou v rozporu se skutečným stavem a nemají ani oporu v dokazování. Správní orgány opomenuly podstatné části lékařských a dalších zpráv (psychologa, speciálně pedagogického centra a ze sociálního šetření), které žalobce všechny podrobně vypsál. Posudek o stupni závislosti ze dne 10. 3. 2020 selektuje skutečnosti souladné se závěrem posudku. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) se ke zvládání jednotlivých základních

životních potřeb (dále jen „ZŽP“) vyjádřila jen obecně. Žalobce pak vypsál konkrétní námitky a rozpory v posudku posudkové komise a s vyjmenovanými důkazy k ZŽP péče o zdraví, oblékání a obouhání, tělesné hygieny a stravování a k posuzovaným aktivitám u těchto ZŽP. Posudková komise žalobce nevyšetřila, ač to v tomto případě učinit měla. Žalovaný v rozporu s dřívějším rozsudkem zdejšího soudu č. j. 72 Ad 9/2018-24 rozhodnutí řádně neodůvodnil a nevzal v úvahu všechny podklady rozhodnutí. Žalobce navrhl výslech svědkyně M. K. K.

3. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** popsal podrobně průběh správního řízení a vypsál obsah listin použitých k důkazu. Posudková komise konstatovala, že u žalobce jde o lehkou až středně těžkou mentální retardaci a není důvod, aby nezvládal ZŽP tělesná hygiena (když neužívá léky) a oblékání a obouhání. Je třeba, aby žalobce byl zaučován a rodina a škola spolupracovala. Ve zprávách je stav žalobce posudkově nadhodnocen. Není důvod, aby si žalobce nepřivolal pomoc a nevnímal rizika. Podle posudkové komise jde u žalobce pouze o lehkou mentální retardaci, protože „aktuální využitelná složka“ není jakýsi „fixní element“ a závisí na mnoha okolnostech, a to na požadovaném zaučování, výchovných aktivitách a spolupráci školských zařízení s rodinou. Z toho vyšla posudková komise při hodnocení jednotlivých neuznaných ZŽP a uzavřela, že kognitivní deficit nebrání žalobci tyto ZŽP a jejich aktivity zvládat a žalobce nemá ani příslušná postižení tělesného charakteru. K námitkám žalobce žalovaný uvedl, že doložená dokumentace neprokazuje jeho tvrzení. K námitkám žalobce týkajícím se popisu dětského autismu a jeho projevů žalovaný odvětil, že posudková kritéria hodnocení zdravotního stavu jsou postavena na hodnocení funkčního dopadu. Tak se může stát, že zdravotní stav je nepříznivý, ale funkční dopad na posuzovanou oblast nesplňuje podmínky pro přiznání vyššího stupně závislosti. To neznámá, že posuzovaná osoba zdravotní postižení nemá, pouze v době posouzení nesplňuje posudková kritéria. Funkční schopnosti při zvládání ZŽP se hodnotí v přijatelném standardu a ve vztahu k přirozenému sociálnímu prostředí s využitím zachovaných potenciálů a běžně dostupných pomůcek, vybavení domácnosti, veřejných prostor a zdravotnických prostředků (facilitátorů). Přijatelným standardem se rozumí zvládání ZŽP v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý a nevyžaduje se zvládnutí na 100 %. Potřebná péče se zvládáním ZŽP musí být mimořádná a každodenní, nikoli jen lehce zvýšená. Lékařskými nálezy bylo doloženo nezvládání pouze tří ZŽP, a to orientace, komunikace a osobní aktivity. Sociální šetrnosti je pouze jedním z podkladů. Sociální pracovník nemá k dispozici zdravotnickou dokumentaci. Posudková komise aktuální zdravotnickou dokumentaci měla k dispozici. Posudková komise pozvala žalobce k jednání, ten se ale omluvil. Posudek posudkové komise byl přesvědčivý. Žalovaný uvedl k lehké mentální retardaci, že v jejím rámci jsou jedinci většinou schopni užívat řeč v každodenním životě, dosáhnout nezávislosti v osobní péči, tj. jídlo, hygiena, oblékání apod. Postižení jedinci se vzdělávají většinou ve školách praktických podle odpovídajícího vzdělávacího programu, při splnění stanovených podmínek je však možná i integrace do běžné základní školy. Při vzdělávání je vhodné rozvíjet dovednosti a kompenzovat nedostatky. Většinu jedinců lze zaměstnat v praktických profesích.
4. **Žalobce v replice** ze dne 13. 4. 2021 uvedl, že ve věcech posuzování stupně závislosti žalobce byly vydány další posudky ze dnů 1. 1. 2020 a 6. 2. 2020, podle kterých nezvládal šest ZŽP a posudek posudkové komise ze dne 7. 8. 2020, podle kterého nezvládal tři ZŽP. Tvrzení posudkové komise, že žalobce má ruce a nohy a trpí lehkou mentální retardací, je nedostačující. Závěr, že žalobce trpí středně těžkou mentální retardací, vyplývá ze zprávy psychologa ze dne 12. 11. 2020, z lékařských zpráv ze dnů 16. 10. 2020 a 27. 11. 2019 a

ze zprávy školského poradenského zařízení ze dne 1. 12. 2020. To posudková komise opomenula. Posudek posudkové komise je dále v rozporu se zprávami lékařů, psychologa, školy a školského poradenského zařízení ze dnů 17. 12. 2019, 27. 11. 2019, 6. 10. 2020, 22. 10. 2020 a 17. 12. 2019. Podle citovaných zpráv žalobce nezvládá namítané ZŽP. Ještě stručnější je posudek posudkové komise ze dne 2. 2. 2021 ve věci odebraného průkazu ZTP/P. K tvrzení žalovaného, že se žalobce z jednání posudkové komise omluvil, žalobce uvedl, že to bylo z důvodu nemoci a posudková komise jiný termín nestanovila a žalobce písemně poučila, že jeho osobní účast nebyla zapotřebí. Žalobce přiložil k replice citované zprávy a posudky.

5. **Žalobce ve vyjádření ze dne 7. 10. 2021** uvedl, že úřad práce žalobci přiznal vyšší příspěvek na péči a není možné, aby se u žalobce zvládání ZŽP v čase neustále proměňovalo. K tomu přiložil rozhodnutí úřadu práce ze dne 5. 8. 2021 o zvýšení příspěvku na péči od března 2021 z 3 300 Kč na 13 900 Kč.
6. **Žalobce ve vyjádření ze dne 24. 11. 2021** sdělil, že úřad práce přiznal žalobci průkaz ZTP/P a doložil rozhodnutí úřadu práce ze dne 5. 11. 2021, lékařskou zprávu ze dne 5. 10. 2021 o středně těžké mentální retardaci a zprávu Mgr. M. K. K. ze ZŠ Uničov s popisem stavu žalobce, jeho diagnóz a chování.
7. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
8. Soud ověřil **ze správního spisu** z napadeného rozhodnutí, že u žalobce podle posudkové komise jde o lehkou mentální retardaci a není funkční důvod k nezvládání neuznaných ZŽP. U žalobce byla prokázána nejdříve lehká, později lehká až středně těžká mentální retardace. Je třeba, aby žalobce byl zaučován. Psychiatrický nález je posudkově nadhodnocen, zejména nález z listopadu 2019 nekoreluje s popisem činností žalobce a faktickými údaji z dokumentace speciálně pedagogického centra. U středně těžké mentální retardace je hodnota IQ 35 – 49 a opoždění vývoje bývá zaznamenáno v kojeneckém nebo v batolecím věku, bývá opožděn pohybový vývoj a vývoj řeči je výrazně retardován. Nejde o trvalou středně těžkou, ale o hraniční lehkou až středně těžkou mentální retardaci. „Aktuálně využitelná složka“ není „fixní element“ a závisí na mnoha faktorech, na spolupráci s rodinou a školou, zaučování, výchovných aktivitách. Situace žalobce byla ovlivněna změnou prostředí, přestěhováním, novou školou. Prvky agresivity jsou ovlivnitelné vhodnou medikací, která podle zdravotnické dokumentace dosud nebyla nutná. Není důvod, aby si žalobce nepřivolal pomoc, nevnímal rizika. Kognitivní deficit nebyl prokázán v rovině středně těžké mentální retardace. U žalobce nejde o sociální dezintegraci s neuvědoměním si dané situace, je třeba žalobce více zaučovat, žalobce nemá závažnou psychotizaci s úplnou sociální dezintegrací. Pro delší časovou prodlevu u tělesné hygieny lze připustit dohled. Mytí vlasů a stříhání nehtů není každodenním úkonem. Pokud posuzovaná osoba nezvládá některou z aktivit ZŽP vzhledem ke stupni svého vývoje, ale nikoli z důvodu nepříznivého zdravotního stavu, nelze ji hodnotit jako nezvládanou.
9. Soud zjistil z posudku posudkové komise ze dne 10. 3. 2020 nad rámec napadeného rozhodnutí, že IQ u žalobce je 52, v hraničním pásmu. Podle psychiatrické dokumentace je „jen aktuální využití v rovině středně těžké mentální retardace“, ne celková mentální

retardace. Žalobce zvládá fyzicky úkony neuznaných ZŽP. Výchovný dohled, který potřebuje, lze připustit. Nebyla shledána absence osobních aktivit.

10. Ve správním spise je posudek OSSZ Bruntál ze dne 31. 10. 2012 ve věci příspěvku na péči se závěrem středně těžká závislost (stupeň II).
11. **Soud při jednání provedl dokazování** těmito listinami: rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky Olomouc, Kontaktní pracoviště Uničov ze dne 5. 8. 2021, posudek Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Olomouc ze dne 7. 8. 2020, posudek OSSZ Olomouc ze dne 6. 2. 2020, posudek OSSZ Olomouc ze dne 12. 7. 2021, zpráva psychiatricky MUDr. L. ze dne 27. 11. 2019, zpráva psycholožky Fakultní nemocnice Olomouc Mgr. H. ze dne 12. 11. 2020, zpráva Základní školy Uničov ze dne 22. 11. 2021, zpráva psychiatricky MUDr. L. ze dne 5. 10. 2021, rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky Olomouc, Kontaktní pracoviště Uničov ze dne 5. 11. 2021.
12. Zástupkyně žalobce **při jednání soudu** uvedla, že z žádného posudku doloženého žalovaným v posuzované věci neplyne, proč se najednou zdravotní stav žalobce o tolik zlepšil.
13. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Spornou otázkou v posuzované věci bylo, jestli úřad práce a žalovaný zjistili skutkový a právní stav, tedy stupeň závislosti žalobce v souladu se zákonem.
15. Podle napadeného rozhodnutí jde u žalobce o mentální retardaci na hranici lehké a středně těžké a není důvod, aby žalobce nezvládal neuznané ZŽP.
16. Podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumává napadené rozhodnutí ke dni jeho vydání, v posuzovaném případě ke dni 16. 4. 2020. K důkazům pozdějšího data může soud přihlídnout jedině tehdy, obsahují-li skutečnosti, které spadají do minulosti a do rozhodného období, tedy do období před datem 16. 4. 2020. Tak tomu v posuzovaném případě bylo u posudku OSSZ Olomouc ze dne 12. 7. 2021 a dále citovaných lékařských zpráv.
17. Soud zjistil z posudku OSSZ Olomouc ze dne 12. 7. 2021, že od 17. 3. 2021 byl žalobce posouzen ve III. stupni závislosti (těžká závislost), protože nezvládal šest ZŽP (orientaci, komunikaci, oblékání a obouvání, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity). Posudkový lékař odůvodnil odlišné posouzení oproti posudku posudkové komise ze dne 2. 2. 2021 technickou závadou. Posudková komise vycházela ze zprávy psycholožky Mgr. H. v kopii, kde chyběl kvůli posunu papíru řádek s uvedeným údajem cIQ=42. Posudkový lékař dále uvedl, že hodnota IQ je orientační a že podle zprávy psycholožky se středně těžká mentální retardace u žalobce řeší od roku 2017 z různých úhlů pohledu, ale „poplatným lehké mentální retardaci a komorbiditám“. Posudkový lékař považoval za seriózní úspěch, že se psycholožce podařilo „vyadministrovat škálu“ pro přiznání středně těžké mentální retardace s cIQ=42, protože to se mnohým psychologům vůbec nepodaří. U žalobce byla v řeči vývojová dysfázie a rozmluvil se až kolem čtvrtého roku. Dokáže zopakovat věty po ostatních, ale je asi 20 – 30 slov, kterým opravdu rozumí. Toto je ale těžký deficit pojmové paměti. S tím souvisí deficit konstruktivní paměti. I posudkový lékař musí nahlédnout do publikace psychiatrie, když narazí na rozpory. V přehledu vývoje řeči je uvedeno, že normální dítě ve věku 12 – 18 měsíců užívá asi 20 slov a 150 slovům rozumí. Ve věku 18 – 24 měsíců používá krátké věty o dvou slovech a reaguje na jednoduché větné celky. Ve věku 24 – 36 měsíců slovník rozšiřuje na 270 slov a asi na tisíc slov ve třech

letech. To ale u žalobce není a trvá těžký deficit pojmové paměti a s tím souvisí konstruktivní paměť. Posudkový lékař oproti posudkové komisi uznal ještě nezvládání oblékání, protože se žalobce dle vyjádření psychologa sám neobleče, ani nevysvleče. Podle ředitelky ZŠ Uničov Mgr. K. K. ze dne 22. 10. 2020 žalobce není schopen sám vyhodnotit, jaké oblečení si má obléct, když venku prší nebo je zima. S pomocí si oblékne cvičební úbor, zapne bundu, ale boty nezaváže. Doporučení používat suché zipy není schopen při pojmovém deficitu vůbec pochopit. Posudek uznal nezvládání ZŽP výkon fyziologické potřeby, protože žalobce si podle psychologa sám zajde na WC, nevytře se pořádně, má časté opruzeniny, ekzémy, snaží se umýt sám, ale matka mu musí opakovaně pomáhat. Bez pomoci se pořádně neumyje a vylil by celý prostředek na umývání při jednom použití. Sám se po umytí neосуší, vyžaduje dopomoc matky. Podle ředitelky ZŠ dokáže vyjádřit potřebu jít na toaletu, kde potřebuje asistenci a kontrolu. Kdyby mu poskytoval pomoc asistent pedagoga, bude ho odhánět stereotypem „nech mě být“ tak jako ve třídě. Posudek neuznal zvládání ZŽP péče o zdraví. Posudková komise uvedla, že žalobce nebere žádné léky, což není aktuálně pravda, protože žalobce má od psychiatra předepsaný Medorisper, ale neurolog doporučuje zkusit Neuraxbiotic. Podle ředitelky školy převládá v celkovém projevu výrazná autistická symptomatika. Posuzujeme-li komplexně všechny psychiatrické komorbidity, tj. středně těžkou mentální retardaci s $ciQ=42$, nízkofunkční autismus, ADHD, afektivní až panickou poruchu v chování, tak jejich funkční využití v realitě odpovídá střednímu pásmu mentální retardace. Podle psychologa se při nízkofunkčním autismu nedá předpokládat skokový vývoj dovedností. Navíc by tomu bránil těžký deficit pojmové paměti a s tím související deficit konstruktivní paměti. Jde o těžkou závislost (III. stupeň). Prognosis non bona.

18. Soud zjistil z rozhodnutí úřadu práce ze dne 5. 11. 2021, že žalobci byl přiznán průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“ od 1. 9. 2021 do 28. 11. 2022.
19. Ze zprávy psychiatricky MUDr. L. ze dne 5. 10. 2021 soud zjistil, že podle psychologického vyšetření Mgr. H. ze dne 12. 11. 2020 aktuální výkon spadá do pásma středně těžké mentální retardace, profil intelektu nevyrovnaný, verbální myšlení je výrazně oslabeno, spadá do pásma středně těžké mentální retardace. Abstraktní myšlení a krátkodobá paměť je na úrovni lehké mentální retardace. Zpráva byla uzavřena jako zjištění dětského autismu, středně těžké mentální retardace, porucha aktivity a pozornosti, porucha chování a sebepoškozování. Lékařka předepsala Medorisper a uvedla, že žalobce potřebuje intenzivní celodenní pomoc při všech aktivitách a výrazné postižení je trvalého rázu.
20. Soud zjistil z rozhodnutí úřadu práce ze dne 5. 8. 2021, že úřad práce žalobci zvýšil příspěvek na péči z 3 300 Kč na 13 900 Kč měsíčně do března 2021.
21. Soud zjistil z posudku OSSZ Olomouc ze dne 7. 8. 2020, že u žalobce šlo od 1. 1. 2020 do 28. 11. 2020 (dosažení 18 let věku) o lehkou závislost (I. stupeň). Žalobce nezvládal tři ZŽP (orientace, komunikace, osobní aktivity). Předcházející posudek OSSZ Olomouc ze dne 6. 2. 2020 byl posudkově nadhodnocen. Posudkový lékař vycházel z psychiatrického vyšetření ze dne 27. 11. 2019, o kterém nebyly pochybnosti a kde se jednalo o deficit intelektu v rovině středně těžké mentální retardace. S nově doloženou dokumentací toto vyšetření nekoreluje a jeví se jako nadhodnocené.

22. Soud zjistil z posudku OSSZ Olomouc ze dne 6. 2. 2020, že žalobce nezvládá šest ZŽP (orientace, komunikace, stravování, oblékání, obouvání, tělesná hygiena a osobní aktivity). Jde u něj o dětský autismus, středně těžkou mentální retardaci, ADHD syndrom, afektivní poruchu chování až panického rázu. Žalobce není orientovaný, nekomunikuje smysluplně, nezvládá se sám najíst, obléct, obout, nezvládá běžnou hygienu a zapojení do sociálních aktivit. Nezvládne v přijatelném standardu ani s běžnými facilitátory ZŽP, jejich nezvládání bylo uznáno. U žalobce jde o těžkou závislost (III. stupeň).
23. Soud zjistil ze zprávy psychiatricky MUDr. L. ze dne 27. 11. 2019, že intelektový deficit u žalobce je v pásmu středně těžké mentální retardace. O středně těžkou mentální retardaci, významnou poruchou chování, poruchou pozornosti a aktivity šlo již podle vyšetření psychologky MUDr. V. ze dne 13. 4. 2018. Žalobce je např. schopen někoho shodit ze schodů, vběhnout pod auto, jde po silnici a má zacpané uši. Pokud se na něj vyvíjí nátlak a křičí se na něj, je agresivní, i u jídla. Matka mu s velkými problémy stříhá nehty a vlasy. Podle reklam chce léky, i když je nepotřebuje. Nechápe, proč má ležet v posteli, když je nemocný. Nepochopí pravidla hry. Vyžaduje rituály.
24. Ze zprávy psychologky Fakultní nemocnice Olomouc Mgr. H. ze dne 12. 11. 2020 soud zjistil, že u žalobce jde o středně těžkou mentální retardaci. U žalobce zcela chybí funkční využití dovedností v realitě a celkový kognitivní potenciál žalobce je v úrovni středně těžké mentální retardace. Podle zprávy Speciálního pedagogického centra z června 2017 výkon v testu kognitivních schopností v názorové oblasti byl na hranici pásma lehké a středně těžké mentální retardace. Výkon v oblasti verbální nebylo možné hodnotit. Funkční využití se pohybovalo v pásmu středně těžké mentální retardace. Podle psychologického vyšetření MUDr. V., Ph.D., z dubna 2018 výsledky psychologického vyšetření naplnily diagnostická kritéria dětského autismu s výraznými poruchami vývoje rozumových schopností a adaptivního fungování, které odpovídají pásmu středně těžké mentální retardace. Psycholožka po testování S-B IV popsala jednotlivá vyšetření a jejich výsledky a uzavřela, že u žalobce jde o středně těžkou mentální retardaci, dětský autismus a poruchu aktivity a pozornosti. Jde o výrazné celoživotní postižení. Žalobce je nesamostatný až nevyzpytatelný. Jeho adaptační, sociální, orientační, řečové a sebeobslužné dovednosti neodpovídají věku. Adaptabilita je výrazně narušena. Žalobce funguje na principu přímé nápodoby. Má nízkofunkční autismus, nepředpokládá se skokový vývoj dovedností.
25. Soud zjistil ze zprávy základní školy Uničov ze dne 22. 11. 2021, že žalobce je zařazen ve třídě speciální školy s podpůrnými opatřeními 4. stupně s maximálním počtem žáků 4 – 6 se speciálním pedagogem a dvěma asistenty pedagoga. Žalobce má diagnostikovan autismus a středně těžkou mentální retardaci, afektivní až panickou poruchu, poruchu nervosvalové koordinace. Žalobce nerozumí tomu, co čte. Výrazně je omezeno porozumění slovům, pokynům. Příklady s přechodem přes desítku nezvládá. Má afektivní chování. Klidně si obuje boty jiné velikosti a bude v nich běžet, i když mu to způsobí zdravotní problémy. Vezme si zimní oblečení v létě a setrvá v něm, i když může dojít k přehřátí a dehydrataci. Úkoly sám nezvládne, potřebuje pomoc pedagoga i při sebeobsluze a reakcích na každodenní situace. Řeč je nefunkční, opakuje, co slyší, nechápe logické souvislosti, nevyjádří se. Pouští stále dokola části písničky či videa. Stav žalobce se zhoršil od září 2021, začal být agresivní i sám k sobě. Zákonní zástupci mají velký zájem o spolupráci se školou, domácí příprava pod jejich vedením je dokonalá, jednání s rodiči bezproblémová, na výzvy školy reagují okamžitě.

26. Z provedeného dokazování vyplynulo, že mezi důkazy jsou podstatné rozpory. Středně těžkou mentální retardaci zmiňují přinejmenším zprávy psychologky PhDr. V. ze dne 13. 4. 2018, zprávy psychiatricky MUDr. L. ze dnů 27. 11. 2019 a 6. 10. 2020 a zpráva Speciálního pedagogického centra z června 2017 (jak zdůrazňuje posudek OSSZ Olomouc ze dne 12. 7. 2021, že středně těžká mentální retardace se řeší už od roku 2017). Žalovaný v napadeném rozhodnutí a posudek posudkové komise ze dne 10. 3. 2020 středně těžkou mentální retardaci popírají a poukazují jen na jednu zprávu psychiatricky MUDr. L., ale opomenuly všechny ostatní lékařské zprávy a vyšetření – její, psychologů, školy a speciálního pedagogického centra. Posudky a rozhodnutí, které uznávají třetí stupeň závislosti (těžkou závislost žalobce) od 17. 3. 2021, vycházejí přitom ze stejných vyšetření žalobce a částečně ze stejné zdravotnické dokumentace. Závěr o prvním stupni závislosti žalobce od března 2017 (po snížení z druhého stupně závislosti) a závěr o třetím stupni od 17. 3. 2021 nejsou v kontextu přesvědčivé, když se zdravotní stav žalobce odpovídajícím způsobem nezlepšil (podle lékařských zpráv, ale ani podle tvrzení a argumentů žalovaného).
27. Zdravotnickou dokumentaci psychiatricky MUDr. L., zejména zprávy ze dne 27. 11. 2020 s citací vyšetření psychologky PhDr. V. a závěrem o středně těžké mentální retardaci ze dne 13. 4. 2018 měly žalovaný a posudková komise k dispozici (viz posudek ze dne 10. 3. 2020, str. 2). V době vydání napadeného rozhodnutí 16. 4. 2020 již existoval posudek OSSZ Olomouc o třetím stupni (těžké) závislosti ze dne 6. 2. 2020. S těmito závěry se žalovaný ani posudek posudkové komise nevypořádaly. Nejvýznamnější důvodné pochybnosti o úplnosti, bezrozpornosti a přesvědčivosti posudku posudkové komise ze dne 10. 3. 2021 přinesl posudek OSSZ Olomouc ze dne 12. 7. 2021. Stav žalobce byl téměř stejný od března 2017 do března 2021, což vyplývá z popisu chování podle citovaných listin, a protože například psychiatricka předepsala žalobci lék až v říjnu 2021, Základní škola Uničov poukázala na zhoršení v chování žalobce až v listopadu 2021.
28. Pokud se důsledky nepříznivého zdravotního stavu projevovaly podle citovaných listin postupně stále hůře, závěr o zlepšení stupně závislosti žalobce stěží může být přesvědčivý.
29. Nepřesvědčivé je tvrzení žalovaného a posudkové komise o tom, že ke zvládnutí namítaných a neuznaných ZŽP je třeba zaučování a spolupráce rodičů se školou. Ze zpráv základní školy Uničov a zpráv lékařů a psychologky i pedagogického centra vyplývá, že spolupráce a komunikace funguje velice dobře. Jinak by stěží ředitelka ZŠ Uničov psala zprávy o chování a problémech se žalobcem a sama přišla svědčit k soudu (v předchozí věci sp. zn. 72 Ad 9/2018).
30. Soud dospěl k závěru, že zjištěný skutkový stav je v rozporu s provedeným dokazováním. Posudková komise a žalovaný z lékařských zpráv a dalších listin citovaných v posudku nevyvodily správné skutkové a právní závěry a řádně se s podklady rozhodnutí nevypořádaly.
31. Po provedeném dokazování žalovaný přihlédne v posuzované věci případně i k tomu, že šlo o případ hraničního posuzování věci, kdy bylo stěží možné jasně stanovit hranici mezi dvěma postiženími (lehká a středně těžká mentální retardace) a zváží aplikaci zásady v pochybnostech ve prospěch žadatele – *in dubio pro libertate* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2013, č. j. 6 Ads 45/2013-25).
32. Soud se vzhledem k procesní situaci nezabýval ostatními žalobními námitkami a navrhanými důkazy, které žalobce může uplatnit v dalším správním řízení.

33. Z výše uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán. Protože soud zrušil rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
34. Žalovaný, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Žalobce měl naopak ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení proti žalovanému (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).
35. V řízení o žalobě byl žalobce zastoupený advokátkou. Ze spisu soud zjistil, že advokátka učinila ve věci šest úkonů právní služby, kterými byly převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb, účast na jednání před soudem a písemná podání soudu ve věci samé, tj. podání žaloby a tří relevantních vyjádření s lékařskými a jinými zprávami a posudky významnými pro rozhodnutí soudu (§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedené účelné úkony právní služby náleží advokátovi mimosmluvní odměna ve výši 1 000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Náhrada za promeškaný čas činí 200 Kč za dvě půlhodiny podle § 14 odst. 3 AT. Za úkony právní služby tedy advokátce náleží 8 000 Kč. Vzhledem k tomu, že advokátka žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, náleží k nákladům řízení podle § 57 odst. 2 s. ř. s. částka, která odpovídá sazbě daně 21 % a která činí 1 680 Kč. K nákladům řízení ve výši 9 680 Kč náleží dále cestovné. Podle serveru mapy.cz je vzdálenost ze sídla advokátky do sídla soudu 25 km, výše cestovného je 300 Kč (2 x 25 km jízdy, tj. celkem 50 km; spotřeba dle technického průkazu je 5,9 l/100 km; 5,9 x 27,20 za 1 l motorové nafty dle vyhlášky č. 589/2020 Sb. ve znění vyhlášky č. 375/2021 Sb. děleno 100 = 1,60 Kč + 4,40 Kč sazba základní náhrady za 1 km jízdy dle stejné vyhlášky = 6 x 50 km = 300 Kč.) Celková částka nákladů řízení činí částku 9 980 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 25. listopadu 2021

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně